

Miloslav Trefanec ...

... kovářská výroba

Miloslav Trefanec se narodil 26. prosince 1942 v Čínově, malé vesnici nedaleko Klatov. Kovářské řemeslo mu prý učarovalo již v dětství a tak není divu, že se rozhodl vyučit kovářem-podkovářem. Zkušenosti získával v Zemědělském učilišti ve Mšeném, ovšem větší část roku trávil na praxi ve Státním statku v Novém Čestíně, jehož rozsáhlý chov koní mu

umožnil zdokonalovat se jako podkovář. Po skončení vojenské služby vystřídal několik zaměstnání, v nichž působil jako kovář-zámečnick, až nakonec zakotvil v Okresním stavebním podniku Plzeň-sever, Závod pro obnovu památek. Pracovní činnost se zde zaměřovala především na výrobu a opravy historických mříží, bran a zábradlí, která byla instalována na významné památkově chráněné objekty.

Za všechny jmenujme alespoň mříže na ochozu věže kostela sv. Bartoloměje v Plzni a okenní mříže na objektu Státní vědecké knihovny v Plzni. Zkušenosti získané opravami památek následně zúročil při provozu živnostenské dílny, v níž pracuje od počátku 90. let 20. století až doposud.

Kovářské řemeslo patřilo v minulosti mezi rozšířené řemeslné obory, které nesměly chybět na žádné větší vesnici. Hlavními zákazníky byli samotní zemědělci, což určovalo převládající charakter řemeslné práce, která se orientovala na opravy zemědělského nářadí, pokování koní a volů a výrobu drobnějších předmětů. Výrobní sortiment, uložený ve sbírkách celé řady muzeí, zastupují nejrůznější dveřní a okenní kování, zábranky, jednoduché mříže a zábrany do oken, ale také kovové vybavení kuchyně a především zemědělské nářadí, jako jsou motyky, kopáče, radlice pluhů, škrabky, sekery a řetězy, jejichž výroba patřila k obzvláště náročným pracím. Zvláštěností jihozápadních Čech je také výroba drobné železné plastiky, kterou představují votivní zvířata, znázorňující krávy a volky. Hospodáři je v den sv. Vendelína, patrona chovatelů hovězího dobytka, pokládali v kostele na oltář, aby tím zajistili zdar chovu a dobré prospívání zvířat.

V malé dílně, kterou si doma vybudoval, začal Miroslav Trefanec postupně uvádět jednotlivé technologie v život a využívat jich při výrobě nejruznějších předmětů. Ponejvíce se jednalo o krbové nářadí,

klepadla, věšáky, svícny a také stavební kování, později přibýly i mříže, vrata a kované ploty. V současnosti se nevyhýbá ani opravám historických památek, jako byla cechovní truhla se složitým systémem vnitřních zámků. Na profesní růst a prohloubení

estetického rozměru výrobků mělo velký vliv setkání s akad. sochařem Petrem Šturmou z Prahy, prof. Alfrédem Habermannem či Josefem Neiderbauerem z Rakouska. Z jejich podnětů si postupně vypracoval osobitý styl, jehož důležitou charakteristikou zůstává sepětí s tradicí, které se projevuje ve vnější podobě předmětu, který je vždy výsledkem vrstvení jednotlivých technologií pracovního procesu a nikoli pouhou snahou o jejich napodobení.

Přestože byl Miloslav Trefanec vyučený kovář-podkovář, s tradiční výrobou byl obeznámen pouze z části, a to v souvislosti s pokováním koní. Ostatní tradiční kovářské technologie musel teprve postupně objevovat. Velkým pomocníkem mu v této době byl Václav Votava z Předslavi, nestor mezi místními kováři, jehož zásluhou

v regionu došlo k obnově zájmu o tradiční podobu řemesla. V průběhu „zkušené“ se učil ovládat nejen jednotlivé kovářské technologie, jako je svařování v ohni, klínování, provlékání, nýtování, stáčení atd., ale také základní odlišnosti v pojetí tradičního a moderního způsobu zpracování kovu. Sám tuto zkušenost lapidárně shrnul: „kovář kuje železo a zámečnick piluje, kovář materiál seká a zámečnick řeže, kovář železo probíjí a zámečnick vrtá“.

Svoje zkušenosti a dovednosti předal Miloslav Trefanec několika svým žákům, kteří se v jeho dílně vyučili a nyní pokračují ve vlastní praxi. Mimo to se pravidelně účastní přehlídky Hefaiston – setkání uměleckých kovářů na hradě Helfštýně a několika dalších setkání Cechu kovářů a podkovářů o. s., při nichž se nevyhýbá konzultacím, ukázkám práce i výuce.

Miloslav Trefanec
Činov 664
339 01 Klatovy IV
tel. 376 313 647